

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

«Հավատարմագրման ազգային մարմին»

ՊՈԱԿ-ի տնօրեն

_____ **Ա. Օրոսյան**

(անուն, ազգանուն)

« 30 » **հունիսի** 2023 թ.

N 6-ԿՀ հրաման

ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

**ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՑՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ
ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՈՒՄԸ**

Հավելված PR-7/ACB-03

ՄՇԱԿԵԼ Է

Կառավարման համակարգի մենեջեր

_____ **Ն. Արզարյան**

(անվանատառ, ազգանուն, ստորագրություն)

ՍՏՈՒԳԵԼ Է

Հավատարմագրման բաժնի պետ

_____ **Ն. Համբարձումյան**

(անվանատառ, ազգանուն, ստորագրություն)

ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՎԵԼ Է

Արտադրանքի, կառավարման համակարգերի, անձանց սերտիֆիկացման
մարմինների խորհրդատվական տեխնիկական կոմիտեի հետ

Գործարկման թվականը 04.07.2023թ.

Երևան 2023

Բովանդակություն

1. ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՈԼՈՐՏԸ	3
2. ՆՈՐՄԱՏԻՎ ՎԿԱՅԱԿՈՉՈՒՄՆԵՐԸ	3
3. ՏԵՐՄԻՆՆԵՐԸ, ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԸ և ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԸ	3
4. ՍՄ-ԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ	5
4.2 ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՀԱՅՏԸ և ԿԻՑ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ	6
4.3 ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԸ	6
4.3.1 ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆԸ	6
4.3.2 ՏԵՂՈՒՄ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ	6
4.3.3 ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՅԱՑՈՒՄԸ	9
4.4 ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ՎԵՐԱՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՈՒՄԸ	9
4.4.1 ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ	9
4.4.1.5 ԱՐՏԱՀԵՐԹ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐԸ	11
4.4.1.6 ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԿԱՅԱՑՈՒՄԸ	11
4.4.1.7 ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ/ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՑՄԱՆ ՆՈՐ ՍՏԱՆԴԱՐՏԻՆ ԱՆՑՈՒՄԸ	11
4.5 ՎԵՐԱՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՈՒՄԸ (ՀԵՏԱԳԱ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՈՒՄԸ)	11
4.6 ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ԸՆԴԼԱՅՆՈՒՄԸ, ԱՐԴԻԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ, ԿՐՃԱՏՈՒՄԸ, ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ԿԱՍԵՑՈՒՄԸ ԵՎ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ	12
4.6.1 ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ԸՆԴԼԱՅՆՈՒՄԸ	12
4.6.2 ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ԱՐԴԻԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ	13
4.6.3 ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ԿՐՃԱՏՈՒՄԸ	13
4.7 ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ԿԱՍԵՑՈՒՄԸ, ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ ԵՎ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԸ	14
4.8 ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԸ	14
4.9 ԲՈՂՈՔԱՐԿՈՒՄԸ ԵՎ ԳԱՆԳԱՏՆԵՐԸ	15
5. ՍՄ-Ի ԵՎ ԱՐՄՆԱԲ-Ի ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	15
6. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐԸ	16
ՀԱՎԵԼՎԱԾ Ա - ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՎԱԾ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՑՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԳՐԱՆՑԱՄԱՏՅԱՆԻ ՁԵՎԸ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

ՀԱՎԵԼՎԱԾ Բ - ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ՏՐՎԱԾ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՍԵՐՏԻՖԻԿԱՏՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ (ԿՀ ՍՍ) ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

ՀԱՎԵԼՎԱԾ Գ - ՓՈՓՈԽՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԵՎ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՁԱՋԱՓ..... ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

1. Կիրառման ոլորտը

Սույն փաստաթուղթը սահմանում է «Հավատարմագրման ազգային մարմին» ՊՈԱԿ-ի (այսուհետ՝ ԱՐՄՆԱԲ) կողմից իրականացվող ֆիզիկական անձանց սերտիֆիկացման մարմինների (այսուհետ՝ ՍՍ) հավատարմագրման, պարբերական/արտահերթ գնահատման, հավատարմագրման ընդլայնման, կրճատման, վերականգնման, կասեցման, դադարեցման, արդիականացման, վերահավատարմագրման ընթացակարգը և կանոնները:

Սույն փաստաթուղթը հանդիսանում է PR-7 հիմնական փաստաթղթի հավելված, որը ներառում է տվյալ տեսակի համապատասխանության գնահատման մարմնի հավատարմագրման այն պահանջներն ու ընթացակարգը, որոնք սահմանված չեն PR-7-ով:

2. Նորմատիվ վկայակոչումները

Առանց տարեթվի վկայակոչված փաստաթղթերը կիրառելի են միայն վերջին հրատարակությամբ: Սույն փաստաթղթում վկայակոչված փաստաթղթերը ներկայացված են ԱՐՄՆԱԲ-ի կողմից մշակված «AC-4.6 Հավատարմագրման ընդհանուր չափանիշները և փաստաթղթերի ցանկը» փաստաթղթում:

EA-ի և IAF-ի փաստաթղթերը տեղադրված են հետևյալ կայքերում՝

EA: <http://www.european-accreditation.org>, IAF: <http://www.iaf.nu>:

3. Տերմինները, սահմանումները և հապավումները

3.1 Սույն ընթացակարգում կիրառված են «Հավատարմագրման մասին» ՀՀ օրենքով, ԳՕՍՏ ԻՍՕ/ԻԷԿ 17000, ԳՕՍՏ ԻՍՕ/ԻԷԿ 17011 ստանդարտներով սահմանված և հետևյալ տերմիններն ու սահմանումները՝

սերտիֆիկացման գործընթաց՝ գործողություններ, որոնց միջոցով սերտիֆիկացման մարմինը որոշում է անձի համապատասխանությունը սերտիֆիկացման պահանջներին՝ ներառյալ հայտի ներկայացման, գնահատման, սերտիֆիկացման վերաբերյալ որոշումների ընդունման, վերասերտիֆիկացման և սերտիֆիկացման և պայմանանշանների/նշանների օգտագործման գործողությունները.

սերտիֆիկացման սխեմա՝ անձանց խմբերի հատուկ փորձառության և գիտելիքների հետ կապված իրազեկության և այլ պահանջներ.

սխեմայի սեփականատեր՝ անձ կամ կազմակերպություն, որը պատասխանատու է սերտիֆիկացման սխեմայի մշակման և կիրառման համար.

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. Սխեմայի սեփականատերը կարող է լինել սերտիֆիկացման մարմինը, պետական մարմինը, առևտրային ասոցիացիան, սերտիֆիկացման մարմինների խումբը կամ այլոք:

սերտիֆիկատ՝ սերտիֆիկացման մարմնի կողմից տրված փաստաթուղթ, որը համապատասխանում է սույն ստանդարտի դրույթներին և ընդգրկում է տեղեկություն այն մասին, որ տվյալ անձը բավարարում է սերտիֆիկացման պահանջներին.

քննություն՝ գնահատման գործընթացի մաս հանդիսացող մեխանիզմ, որի մի շարք եղանակների միջոցով՝ գրավոր, բանավոր, գործնական և դիտողական, որոշվում է հավակնորդի իրազեկությունը այնպես, ինչպես սահմանված է սերտիֆիկացման սխեմայում.

քննող՝ իրազեկ անձ, որն իրավասու է անցկացնել քննություն և գնահատել քննության արդյունքները, եթե քննությունը պահանջում է մասնագիտական եզրակացություն.

քննական կենտրոն՝ ՍՄ-ի կողմից որակավորված կենտրոն, որտեղ տեղի են ունենում քննությունները, որը պետք է գործի ՍՄ-ի հսկողության ներքո և վերջինի կողմից սահմանված ընթացակարգերին համապատասխան՝ ապահովելով անկողմնակալությունը յուրաքանչյուր թեկնածուի նկատմամբ:

Ծանոթություն 1. Հենվելով քննական կենտրոնի վրա, որը արտաքին է և կարող է տեղակայված լինել ասոցիացիայի կամ ինստիտուտի տարածքում, ապա դա հնարավոր սպառնալիք է ներկայացնում անկողմնակալության սկզբունքին, որը ՍՄ-ն պետք է պարզաճ կերպով կառավարի:

Մասնավորապես պահանջվում է, որպեսզի քննական կենտրոնը ՍՄ-ին նախապես տեղեկացնի քննության օրերի մասին, որպեսզի ՍՄ-ն կարողանա պլանավորել մոնիթորինգը և աուդիտները:

Քննական կենտրոնում իրականացվող աուդիտները պետք է նախատեսված լինեն քննական կենտրոնի և ՍՄ-ի միջև կնքված պայմանագրով: Ելնելով ռիսկի աստիճանից՝ ՍՄ-ն ինքն է սահմանում աուդիտի անցկացման հաճախականությունը և եղանակը:

Քննողների որակավորումը պետք է կառավարի ՍՄ-ն:

Ծանոթություն 2. Սերտիֆիկացման գործընթացին առնչվող ենթակապալով իրականացվող (աուստրսինգ) գործունեության համար ՍՄ-ն պետք է համապատասխանի ԳՕՍՍ ISO/IEC 17024 ստանդարտի 6.3 կետին:

3.2 Հապավումները

- ՀՀ՝ Հայաստանի Հանրապետություն,
- ԱՐՄՆԱԲ՝ «Հավատարմագրման ազգային մարմին» ՊՈԱԿ,
- ՀԳՄ՝ համապատասխանության գնահատման մարմին,
- ՀԿ՝ հավատարմագրման կոմիտե,
- ՍՄ՝ սերտիֆիկացման մարմին,
- EA՝ Հավատարմագրման Եվրոպական համագործակցություն
- IAF՝ Հավատարմագրման միջազգային ֆորում:

4. ՍՄ-ին ներկայացվող պահանջները

4.1 Հավատարմագրման պահանջները սահմանված են PR-7 ընթացակարգում, ինչպես նաև ստորև.

1) սերտիֆիկացման մարմնի կայքէջի առկայություն, որտեղ տեղադրված է սերտիֆիկացման մարմնի գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ համաձայն

կառավարման համակարգի, ինչպես նաև ԳՕՍՏ ԻՍՕ/ԻԷԿ 17024 ստանդարտի 7.2 կետով սահմանված պահանջների,

2) հավատարմագրման ոլորտով սահմանված բոլոր ուղղություններով իրենց վերապահված ոլորտում համապատասխան գիտելիքներ և աշխատանքային փորձ ունեցող քննական հանձնաժողովի անդամների առկայություն (աուդիտորներ, փորձագետներ),

3) համապատասխանեն սույն փաստաթղթով, ԳՕՍՏ ԻՍՕ/ԻԷԿ 17024 ստանդարտներով, EA-ի, IAF-ի փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին,

4.2 Հավատարմագրման հայտը և կից փաստաթղթերը

ՍՄ-ն ԱՐՄՆԱԲ-ին է ներկայացնում լրացված հայտը և դրան կից փաստաթղթերը՝ համաձայն ACB-01-03-01 - ACB-01-03-08 հավելվածների, որոնց ձևաչափերը տեղադրված են ԱՐՄՆԱԲ-ի պաշտոնական կայքում՝ www.armnab.am:

Հավատարմագրման հայտի և կից փաստաթղթերի ընդունման, լրակազմի ստուգման, ռեսուրսների վերլուծության և հայտի գրանցման ընթացակարգը սահմանված է PR-7-ում, որը տեղադրված է www.armnab.am կայքում:

4.3 Հավատարմագրման գործընթացը

4.3.1 Փաստաթղթերի փորձաքննությունը

4.3.1.1 ՍՄ-ի կողմից համապատասխան վճարումը կատարելուց և գնահատման խումբը հաստատվելուց հետո սկսվում է հավատարմագրման հայտի և կից փաստաթղթերի փորձաքննությունը՝ համաձայն PR-7-ի:

4.3.2 Տեղում գնահատումը

4.3.2.1 Գնահատման նպատակն է հավաստել, որ համապատասխանության գնահատման աշխատանքներն իրականացվում են սույն ընթացակարգին և այլ կիրառելի ընդհանուր ու ոլորտային նորմատիվ, ստանդարտացման փաստաթղթերին, ՍՄ-ի կառավարման համակարգի փաստաթղթերին (որակի ձեռնարկ, սերտիֆիկացման փաստաթղթեր, ընթացակարգեր, հրահանգներ, անձնակազմի որակավորում և այլն), ինչպես նաև սերտիֆիկացման կարգին համապատասխան:

4.3.2.2 Տեղում գնահատման ժամանակահատվածը (օր/մարդ) որոշվում է համաձայն սխեմայի առանձնահատկությունների, ինչպիսիք են սերտիֆիկացման սխեմաների քանակն ու բարդությունը, անձնակազմի քանակը, գնահատման ենթակա վայրերի քանակը, սերտիֆիկացման ոլորտը և այլ գործոններ, օրինակ՝ փաստաթղթերի փորձաքննության ժամանակ հայտնաբերված անհամապատասխանությունների քանակը, ՀԳՄ-ի գործունեության վայրի հեռավորությունը և այլն:

4.3.2.3 Կիրառվում են գնահատման հետևյալ տեխնիկաները՝

- **տեղում գնահատում՝** ՍՄ-ի գնահատում գլխավոր գրասենյակում և ցանկացած գործող միավորներում կամ մասնաճյուղերում, որտեղ իրականացվում է համապատասխանության գնահատման գործունեությունը: Տեղում գնահատման ընթացքում գնահատվում է կառավարման համակարգը և սերտիֆիկացման գործընթացը: Տեղում գնահատման արդյունքում կազմվում է հաշվետվություն համաձայն ACB-01-02-R և ACB-01-02-AR հավելվածների,

- **հեռավար գնահատում՝** ՍՄ-ի գնահատում ըստ գործունեության իրականացման կամ վիրտուալ վայրի՝ էլեկտրոնային կապի միջոցների կիրառմամբ:

Հեռավար գնատումն իրականացվում է բացառիկ դեպքերում, օրինակ՝ անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունների (ՖՈՐՍ-ՄԱԺՈՐ), համաճարակային հիվանդությունների, գնահատողի/տեխնիկական փորձագետի տեղում մասնակցության անհնարինության և այլ հիմնավորված դեպքերում,

- **գրառումների (գործի) վերլուծություն՝** ՀԳՄ-ի հաշվետվությունների և համապատասխան փաստաթղթերի (թղթային և/կամ ֆայլային) ստուգում:

Գրառումների (գործի) վերլուծությունը ընտրված ներկայացուցչական նմուշի (սերտիֆիկացման) գնահատումն է բոլոր տեսանկյուններից:

- **փաստաթղթերի վերլուծություն՝** ՀԳՄ-ի փաստաթղթերի ստուգում:

Փաստաթղթերի վերլուծությունը կիրառվում է ՀԳՄ-ի կառավարման համակարգի տարրերի գործառնության արդյունավետությունը գնահատելու համար,

- **հարցազրույցների վարում՝** ՍՄ-ի աշխատակիցների հետ հարցազրույց,

- գործունեության հետևում (witnessing):

Գործունեության հետևումը ներառում է ՍՄ-ի քննական հանձնաժողովի կողմից քննության դիտարկումը, որի նպատակն է.

- ստուգել ՍՄ-ի ընթացակարգերի արդյունավետությունը, հատկապես անհրաժեշտ գիտելիք և փորձ ունեցող քննողներին ներկայացվող պահանջները,
- դիտարկել քննական հանձնաժողովի վարքագիծը և համապատասխանությունը ՍՄ-ի ընթացակարգերով և ՍՄ-ի համար կիրառելի յուրաքանչյուր այլ ստանդարտով:

Գործունեության հետևման տևողությունը կախված է գնահատվող անձանց թվից: Անհրաժեշտ է ներկա գտնվել յուրաքանչյուր ստանդարտով/տեխնիկական բնութագրով մեկ քննության:

Գործունեության հետևումն իրականացնում է ԱՐՄՆԱԲ-ի գնահատողը, անհրաժեշտության դեպքում կարող են ընդգրկվել նաև տեխնիկական գնահատողներ/փորձագետներ: Գործունեության հետևման արդյունքում կազմվում է հաշվետվություն համաձայն ACB-01-AWR հավելվածի և կցվում վերջնական հաշվետվությանը:

ՀԳՄ-ի գործունեության հետևումը կարելի է իրականացնել տեղում գնահատման ժամանակահատվածից առանձին՝ համաձայն ՀԳՄ-ի կողմից ներկայացված գրության (ծրագրի):

Եթե գնահատման ժամանակահատվածում հնարավոր չէ կազմակերպել ՍՄ-ի գործունեության հետևում (հայտատուի կողմից սերտիֆիկացման հայտ(եր)ի բացակայության դեպքում), ՍՄ-ն հավատարմագրվում է այն պայմանով, որ առաջին հայտը ստանալու դեպքում պետք է այդ մասին տեղեկացնի ԱՐՄՆԱԲ-ին՝ գործունեության հետևումն իրականացնելու համար, սակայն ոչ ուշ քան մեկ տարվա ընթացքում (մինչև հաջորդ պարբերական գնահատումը) պետք է գնահատվեն յուրաքանչյուր կամ հարակից ուղղությամբ առնվազն մեկ ներկայացուցչական նմուշ (տես 4.4.1.3 կետը)՝ համաձայն հավատարմագրման ոլորտի: Հավատարմագրման ցիկլի ընթացքում ՍՄ-ի գործունեությանը և անձնակազմին հետևելու դեպքերի

քանակը սահմանվում է այնպես, որ գնահատվի ամբողջ հավատարմագրման/հավատարմագրման ընդլայնման ոլորտը:

4.3.2.4 Սերտիֆիկացման ընթացքում ԱՐՄՆԱԲ-ի գնահատման խումբը կարող է հարցազրույցներ անցկացնել ՍՄ-ի անձնակազմի, ինչպես նաև սերտիֆիկացվող անձի հետ: Այդ դեպքում ՍՄ-ն սերտիֆիկացումն անցնող թեկնածուներին նախապես տեղեկացնում է ԱՐՄՆԱԲ-ի գնահատողների ներկայության մասին:

ՍՄ-ն պետք է նաև տեղեկացնի իր հայտատուներին, որ ԱՐՄՆԱԲ-ի գնահատողների ներկայության վերաբերյալ ցանկացած առարկություն կարող է հանգեցնել հավատարմագրման կասեցմանը կամ դադարեցմանը:

4.3.2.5 Գնահատման ընթացքը, ինչպես նաև անհամապատասխանությունների հայտնաբերումն ու դասակարգումը սահմանված է PR-7 ընթացակարգում:

4.3.3 Հավատարմագրման վերաբերյալ որոշման կայացումը

Հավատարմագրման վերաբերյալ որոշման կայացման և հավատարմագրման սերտիֆիկատի ու ոլորտի տրամադրման գործընթացը սահմանված է PR-7 ընթացակարգում:

Եթե գնահատման ժամանակահատվածում հնարավոր չէ կազմակերպել ՍՄ-ի գործունեության հետևում (հայտատուի կողմից սերտիֆիկացման հայտ(եր)ի բացակայության դեպքում), ՍՄ-ն հավատարմագրվում է այն պայմանով, որ առաջին հայտը ստանալու դեպքում պետք է այդ մասին տեղեկացնի ԱՐՄՆԱԲ-ին՝ գործունեության հետևումն իրականացնելու համար:

4.4 Գնահատումները և վերահավատարմագրումը

4.4.1 Պարբերական գնահատումը

4.4.1.1 Պարբերական գնահատման ընթացակարգը սահմանված է PR-7-ում՝ հաշվի առնելով ներքոհիշյալ պահանջները:

4.4.1.2 Նախքան պլանավորված պարբերական գնահատումը ՍՄ-ն առնվազն 10 աշխատանքային օր առաջ պետք է էլեկտրոնային փոստով ԱՐՄՆԱԲ-ին ուղարկի հետևյալ փաստաթղթերը՝

- փոփոխված փաստաթղթերի ցանկը և փաստաթղթերը (թղթային և/կամ էլեկտրոնային)՝ համաձայն Հավելված Բ ձևաչափի,

- տեղեկատվություն հավատարմագրման ոլորտի շրջանակներում նախորդ գնահատումից հետո տրված համապատասխանության սերտիֆիկատների վերաբերյալ՝ համաձայն Հավելված Գ-ի:

4.4.1.3 Պարբերական գնահատման ծրագիրը կազմելիս գնահատման խմբի ղեկավարը իրականացնում է ռիսկերի վերլուծություն՝ հաշվի առնելով նախորդ գնահատումների արդյունքները այնպես, որ հավատարմագրման ցիկլի ընթացքում գնահատվեն ՍՄ-ի գործունեության բոլոր ոլորտները:

Պարբերական գնահատումները պլանավորելիս ներկայացուցչական նմուշն ընտվում է՝ հաշվի առնելով հետևյալ գործոնները.

- 1) ՍՄ-ի գործունեության իրականացման վայրերի քանակը,
- 2) ՍՄ-ի ընդհանուր կատարողականը (գործունեության կամավոր ոլորտ, կանոնակարգվող ոլորտ).
- 3) հետաքրքրված կողմերի հետադարձ արձագանքը, ներառյալ՝ սերտիֆիկացված անձանց վերաբերյալ բողոքները.
- 4) ՍՄ-ի ներքին աուդիտների արդյունքները.
- 5) ՍՄ-ի հավատարմագրման ոլորտում հայտատուների թիվը.
- 6) ՍՄ-ի կողմից անձանց իրազեկության գնահատման գործընթացի նկատմամբ վստահությունը,
- 7) նախորդ գնահատման արդյունքները.
- 8) տրված սերտիֆիկատների քանակը.
- 9) ՍՄ-ի անձնակազմի և քննական հանձնաժողովի անդամների քանակը.
- 10) արդյոք ՍՄ-ի փորձագետները և քննական հանձնաժողովի անդամները ներքին անձնակազմից են, թե արտաքին ռեսուրսներից.

- 11) գործունեությանը հետևելու նախորդ գործողությունների արդյունքը.
- 12) բողոքները, հայտատուների հարցումները.
- 13) շահարգիռ կողմերի և կանոնակագողների պահանջները.
- 14) ՍՄ-ի հավատարմագրման այլ տեսակների փորձը.
- 15) ՍՄ-ի՝ իր գործունեությունը կառավարելու կարողության նախորդ պատմությունը.
- 16) սերտիֆիկացման սխեմաների հատուկ պահանջները և այլն:

Ծանոթություն 1. Հավատարմագրման ցիկլում գնահատումները պլանավորելիս ընտրվում են այն անձինք, ովքեր նախորդ գնահատումների ընթացքում չեն գնահատվել գործունեությանը հետևելու տեխնիկայով:

Ծանոթություն 2. Եթե ՍՄ-ն իր գործունեությունն իրականացնում է փարբեր հասցեներում (մասնաճյուղերում), ապա փարբերական գնահատումներն իրականացվում են գլխավոր գրասենյակում և բոլոր մասնաճյուղերում: Մասնաճյուղերը ընտրվում են այնպես, որ հավատարմագրման ցիկլի ընթացքում գնահատվեն բոլորը:

4.4.1.5 Արտահերթ գնահատումները

Արտահերթ գնահատման ընթացակարգը սահմանված է PR-7-ում:

4.4.1.6 Համապատասխան որոշման կայացումը

Պարբերական/արտահերթ գնահատման արդյունքների հիման վրա ՀԿ-ն ընդունում է հավատարմագրումը պահպանելու, կրճատելու, ընդլայնելու, վերականգնելու, կասեցնելու, դադարեցնելու վերաբերյալ որոշում:

4.4.1.7 Հավատարմագրման չափանիշների փոփոխությունը՝ այդ թվում հավատարմագրման/սերտիֆիկացման նոր ստանդարտին անցումը

Եթե հավատարմագրման/սերտիֆիկացման ստանդարտը արդիականացվում կամ փոփոխվում է, ապա ՍՄ-ն պարտավոր է ցուցադրել, որ ունի համապատասխան ընթացակարգ և իրազեկություն նոր/փոփոխված ստանդարտով սահմանված գործունեությունն իրականացնելու համար:

Հավատարմագրման չափանիշների փոփոխության հետևանքով գնահատման ընթացակարգը սահմանված է PR-7-ում:

4.5 Վերահավատարմագրումը (հեղադա հավատարմագրումը)

4.5.1 Վերահավատարմագրման ընթացակարգը սահմանված է PR-7-ում:

4.5.2 Վերահավատարմագրման վերաբերյալ որոշման կայացումը

Վերահավատարմագրման վերաբերյալ որոշման կայացման և հավատարմագրման սերտիֆիկատի ու ոլորտի տրամադրման գործընթացը սահմանված է PR-7 ընթացակարգում:

Եթե գնահատման ժամանակահատվածում հնարավոր չէ կազմակերպել ՍՄ-ի գործունեության հետևում (հայտատուի կողմից սերտիֆիկացման հայտ(եր)ի բացակայության դեպքում), ՍՄ-ն հավատարմագրվում է այն պայմանով, որ առաջին հայտը ստանալու դեպքում պետք է այդ մասին տեղեկացնի ԱՐՄՆԱԲ-ին՝ գործունեության հետևումն իրականացնելու համար:

4.6 Հավատարմագրման ոլորտի ընդլայնումը, արդիականացումը, կրճատումը, հավատարմագրման կասեցումը և դադարեցումը

4.6.1 Հավատարմագրման ոլորտի ընդլայնումը

4.6.1.1 ՍՄ-ն հավատարմագրման ոլորտի ընդլայնման նպատակով ԱՐՄՆԱԲ-ին է ներկայացնում հավատարմագրման ընդլայնման հայտը և կից փաստաթղթերը, որոնց ձևաչափերը տեղադրված են ԱՐՄՆԱԲ-ի կայքում: Անհրաժեշտ տվյալների ու փաստաթղթերի բացակայության կամ թերի լինելու դեպքում ԱՐՄՆԱԲ-ը կարող է պահանջել լրացուցիչ փաստաթղթեր:

4.6.1.2 Հավատարմագրման ոլորտի ընդլայնման գործընթացի պլանավորումը և գնահատումը կատարվում է այնպես, ինչպես հավատարմագրման գործընթացը՝ համաձայն PR-7-ի և PR-7.10-7.11-ի:

4.6.1.3 ՍՄ-ն իրավունք ունի վկայակոչել իր հավատարմագրված լինելը միայն ընդլայնված ոլորտը հավատարմագրելուց հետո:

4.6.1.4 Հավատարմագրման ոլորտի ընդլայնման գործընթացը կարող է համատեղվել ՍՄ-ի պարբերական գնահատման հետ: Այս դեպքում ՍՄ-ն հայտը ներկայացնում է նշված գնահատումից առնվազն 2 ամիս առաջ:

4.6.1.5 Հավատարմագրման ոլորտի ընդլայնման վավերականության ժամկետ է սահմանվում ՍՄ-ի հավատարմագրման ժամկետի ավարտը:

4.6.1.6 Հավատարմագրման կասեցման ժամանակահատվածում կամ հավատարմագրման պայմանագրով սահմանված պարտավորությունները չկատարելու դեպքում ՍՄ-ն չի կարող ներկայացնել հավատարմագրման ընդլայնման, ինչպես նաև վերահավատարմագրման հայտ:

4.6.1.7 Հավատարմագրման ընդլայնման դեպքում իրականացվում է հավատարմագրման վկայագրի վերաձևակերպում: Հավատարմագրման վկայագրին կցվում է հավատարմագրման ոլորտի ընդլայնված մասը կամ փոփոխված հավատարմագրման ոլորտի հավելվածը, ինչի մասին համապատասխան նշում է կատարվում հավատարմագրված ՀԳՄ-ների ռեեստրում և գրանցամատյանում՝ համաձայն Ա հավելվածի:

4.6.2 Հավատարմագրման ոլորտի արդիականացումը

4.6.2.1 ՍՄ-ն հավատարմագրման ոլորտի արդիականացման համար ԱՐՄՆԱԲ-ին է ներկայացնում արդիականացման ենթակա հավատարմագրման ոլորտը և կից փաստաթղթերը: Արդիականացման գործընթացի ժամանակ տեղում գնահատում չի իրականացվում: Արդիականացման գործընթացը սահմանված է PR-03 և PR-7 ընթացակարգերում:

4.6.3 Հավատարմագրման ոլորտի կրճատումը

4.6.3.1 Հավատարմագրման կրճատումը կատարվում է համաձայն PR-7.10-7.11 և PR-7 ընթացակարգերի՝

- ՀԳՄ-ի դիմումի համաձայն,
- հավատարմագրման կասեցման հիմքերը սահմանված ժամկետում չվերացնելու դեպքում,

- պարբերական/արտահերթ գնահատման, գործունեությանը հետևելու արդյունքում,

- այն դեպքում, եթե հավատարմագրվելուց/հավատարմագրումը ընդլայնելուց հետո 12 ամսվա ընթացքում ՀԳՄ-ի կողմից գործունեության հետևման (witnessing) դիմում/գրություն չի ներկայացվել, ինչի արդյունքում ԱՐՄՆԱԲ-ի կողմից տվյալ սխեմայով գործունեության հետևում չի իրականացվել, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ՍՄ-ն այդ ժամանակահատվածում հայտեր չի ստացել:

4.6.3.2 Հավատարմագրման կրճատման դեպքում իրականացվում է հավատարմագրման վկայագրի վերաձևակերպում: Հավատարմագրման վկայագրին կցվում է հավատարմագրման ոլորտի կրժատված մասը կամ փոփոխված հավատարմագրման ոլորտի հավելվածը, ինչի մասին համապատասխան նշում է կատարվում հավատարմագրված ՀԳՄ-ների ռեեստրում և գրանցամատյանում՝ համաձայն Ա հավելվածի:

4.7 Հավատարմագրման կասեցումը, դադարեցումը և վերականգնումը

4.7.1 Հավատարմագրման կասեցման և դադարեցման հիմքերը ու ընթացակարգը սահմանված են PR-7 ընթացակարգում:

4.7.2 Եթե ՀԳՄ-ի հավատարմագրումը դադարեցվում է արտահերթ/պարբերական գնահատման, գործունեության հետևման արդյունքում կամ ՀԳՄ-ի դիմումի համաձայն, ապա վերջինների կողմից տրված համապատասխանության սերտիֆիկատները գործում են մինչև դրանց ժամկետի ավարտը կամ մինչև առաջին համապատասխանության հսկողությունը (եթե կիրառելի է), իսկ համապատասխանության գնահատման գործընթացի խախտումներով տրամադրված համապատասխանության սերտիֆիկատները դադարեցվում են:

4.8 Հավատարմագրման վերականգնումը

4.8.1 Հավատարմագրման կասեցումից հետո հավատարմագրումը վերականգնվում է արտահերթ կամ պարբերական գնահատման միջոցով՝ իրականացնելով հետևյալ գործընթացներից մեկը կամ մի քանիսը.

- փաստաթղթերի փորձաքննություն,
- տեղում գնահատում,
- գործունեության հետևում:

4.8.2 Հավատարմագրման վերականգման ընթացակարգը սահմանված է PR-7 ընթացակարգում:

4.9 Բողոքարկումը և գանգատները

4.9.1 Բողոքարկման քննարկման ընթացակարգը սահմանված է K-04 կարգում, գանգատների բողոքարկման ընթացակարգը՝ PR-7.12 ընթացակարգում, որոնք տեղադրված են www.armnab.am կայքում:

5. ՍՄ-ի և ԱՐՄՆԱԲ-ի պարտավորությունները

5.1 Պարտավորությունները սահմանված են ՍՄ-ի և ԱՐՄՆԱԲ-ի միջև կնքվող Մինչհավատարմագրման, Հավատարմագրման պայմանագրերում, ինչպես նաև սույն փաստաթղթի 5-րդ բաժնում:

5.2 ԱՐՄՆԱԲ-ի հարցումով ՍՄ-ն պարտավոր է ներկայացնել իր քննական հանձնաժողովի անդամների ցանկը, ինչպես նաև քննությունների օրերը, որպեսզի ԱՐՄՆԱԲ-ը հնարավորություն ունենա պլանավորել իր գնահատումները, պարբերական գնահատումները, այդ թվում՝ գործունեության հետևումը:

5.3 ՍՄ-ի համաձայնությամբ ԱՐՄՆԱԲ-ի գնահատման խումբը կարող է անմիջականորեն հարցազրույց անցկացնել սերտիֆիկացված անձանց հետ:

5.4 ԱՐՄՆԱԲ-ի և հավատարմագրված կամ հավատարմագրմանը հավակնող ՍՄ-ի, կամ ՍՄ-ի և հայտատուի միջև հարաբերություններին վերաբերող ողջ տեղեկատվությունը պետք է լինի գաղտնի, ուստի ԱՐՄՆԱԲ-ը ՍՄ-ի վերաբերյալ տեղեկատվություն է տրամադրում երրորդ կողմին, եթե՝

- տեղեկատվության հրապարակումը նախատեսված է հավատարմագրման կամ սերտիֆիկացման ստանդարտներով/կանոններով,
- սահմանված է օրենքով կամ լիազոր մարմինների կողմից,

- հարցումը իր հիմնավորմամբ ԱՐՄՆԱԲ-ին է ուղարկվում ԵԱՏՄ, ԵԱ, ԻԱԲ հավատարմագրման կազմակերպություններին ստորագրող կողմ հանդիսացող մեկ այլ հավատարմագրման մարմնի կողմից,
- տեղեկատվության տրամադրումն իրականացվում է բոլոր ներգրավված կողմերի բացահայտ և միաձայն համաձայնությամբ:

6. Հավելվածները

Հավելված Ա - Հավատարմագրված կառավարման համակարգերի սերտիֆիկացման մարմինների գրանցամատյանի ձևաչափ

Հավելված Բ - Տեղեկատվություն հավատարմագրման ոլորտի շրջանակներում տրված համապատասխանության սերտիֆիկատների վերաբերյալ

Հավելված Գ - Փոփոխված փաստաթղթերի ցանկի և փաստաթղթերի ձևաչափ

Հավելվածներ ACB-01-02-01 - ACB-01-02-06 – Կառավարման համակարգերի սերտիֆիկացման մարմնի հայտի և դրան կից փաստաթղթերի ձևաչափեր

Հավելված ACB-01-02-DR – Փաստաթղթերի փորձաքննության հաշվետվության ձևաչափ՝ ըստ ՀՍ ԻՍՕ/ԻԷԿ 17021-1-2015 ստանդարտի

Հավելված ACB-01-02-R – Տեղում գնահատման հաշվետվության ձևաչափ՝ ըստ ՀՍ ԻՍՕ/ԻԷԿ 17021-1-2015 ստանդարտի

Հավելված ACB-01-02-AR – Տեղում գնահատման լրացուցիչ հաշվետվության ձևաչափ՝ ըստ ՀՍ ԻՍՕ/ԻԷԿ 17021-1-2015 ստանդարտի

Հավելված ACB-01-02-AR – Տեղում գնահատման լրացուցիչ հաշվետվության ձևաչափ՝ ըստ ՀՍ ԻՍՕ/ԻԷԿ 17021-1-2015 ստանդարտի

Հավելված ACB-01-MWR – Կառավարման համակարգերի սերտիֆիկացման մարմնի գործունեությունը հետևելու հաշվետվության ձևաչափ